

terve, Bécs elfoglalása, az 1686. évi sikertelen ostrom után végleg meghíúsult. A szerencse az osztrák császári hadaknak kedvezett és az előlük menekülő török csapatok sorra kiűritették az immár 150 év óta kezükben lévő várakat és városokat, mignem a Zentánál 1686 okt. 16-án megvívott csatában végkép összetörték és megtisztították tőlük Vojvodina területét. Évekkel utána megkísérelték ugyan megegyeszer a Duna-Tisza vidékét visszafoglalni, de a második sentai összecsapás is balul ütött ki számukra és Bácska sorsa ettől fogva örökre elválasztódott a török birodalom sorsától.

(Folytatása következik).

Kiss Flórián

Nevetünk, mert huszéves korunk mustja
Édesedik a mosolyunkban,
Mig lőrévé nem ecetesedik
Bárgyú vidéki odúkbán. —
Nevetünk, hisz hív a világosság,
A minden megismerése nyujt folyton örömet,
Dacos lelkünkbe gyűjtött szépség és tudás
Tiszta jövője létünkben a köszönet.
Drótakadályok közt nevetünk, pedig
A könnyvmáglyákat sokhelyütt meggyújtották.
Fáradtan is, vidám lábakkal szaladunk
Kergetnek a fénylő színorgiák.
Tengerről álmodunk a mezők fűvén,
Életre vágyunk fáradt csókok tüzén.
Szeretjük a szarkalábat és pipacsot is,
De majd egyszer bódítanak orkideák!...
Nevetünk s csak titkon számolgatjuk
Halántékunk fehér hajszálait.
Szelid szivekkel növekedtünk,
S gyűlölködő tanítások zúgása vadit. —
Pedig élet, de szépek a műveid!
De szépek a vizeid és a partjaid...
Huszonötéve csak mérget tettek poharunkba,
A keserúségeket már mind kiittuk,
Hiába ámitanak most már mindahányan
Kiknek egyedül galádság a titkuk.
Mi szeretünk és nevetni akarunk,
Hiába komorul kelet és nyugat,
Egyszer a sugárzó napra nyithatjuk
A mindig lezárt, dohos kapukat.
Nevetünk mikor a hajnalcsillag
Vidáman felfelé szalad,
Jegyekre mért falatok korában
Halni is csak nevetve szabad.
Kedves földek horizontján

Újult erőkről dalol a virradat.
Mig rokkantak a multat kesergik,
Mi: ütköző nemzedék tegnap és holnap közt
Mi nevetünk s csörögnek az orvul fent kések.
— Homlokunkon a fiatalos bélyeg,
De századok világossága lendít!
Kis szavakat mondunk, harcokban is.
Kedveljük a csendes, bölcs ígéket.
És hiába minden sirató-ének:
Nevetünk mert oly drágák és szépek
A tettekrehívó szenvedélyek!

Laták István

A KISPOLGÁRSÁG TÖRTÉNELMI TAPASZTALATAI

A kartellek, trösztök és a többi monopol-szervezetek világ-háború utáni gyors fejlődése, valamint a gazdasági válság a nyomor lejtőjére taszította a középosztályt. A kisember érezte, hogy életének örökké szilárdnak hitt gazdasági alapja bomlik és egyre fojtóbban fonódik köréje a tőkében erősebbek érdekhálója. A nyugtalanító bizonytalanságból kiutat keresve, önkénytelenül is belekapcsolódott a politikai élet forgatagába. A politikai arénán csakhamar megjelenik egy új „megváltó”, a faszizmus, mely a kisegzisztenciák megmentésének ígéretével egyre nagyobb tért hódít magának a politikaílag éretlen kispolgárság tömegeiben. Letörni a nagytőke bilincseit, felszabadulni a kamatrabszolgaság alól, ezek voltak azok az ígéretek, különösen Németországban, melyekkel széles néptömegeket ragadott magával és melyek segítségével végül is hatalomra jutott.

Négy év telt el Hitler uralomrajutása óta és az ígéretek még mindig beváltatlanok. Ezzel szemben a kartellek és trösztök ereje hihetetlen arányokban megnövekedett. Az állami rendelkezéseket csak a nehézipar kapja és a nagyárúházak (mint nálunk a Ta-Ta) virágzanak. Míg a kisemberek adóterhei nőnek, a nagyvállalatok állami szubvenciót élveznek. A hivatalos kimutatások szerint a kisiparosok 40 százalékanak jövedelme az életfentartáshoz szükséges minimum alatt áll és sok közülük könyöradományokra szorul. A drágaság, az élelemhiány az emberekben a világháború legszűkösebb napjainak emlékét idézi fel.

A kispolgárság keservesen kiábrándult és várja a Hitler által beígért nagy változásokat. Az elégedetlenek és az elámitottak tiltakozásai a legkülönbözőbb formában nyilvánulnak meg. A nemzeti szocialista szervezetben jelentkeznek az ellenzék. A kisiparosok, kiskereskedők, kishivatalnokok körében öngyilkossági járvány dühöng. Természetesen rögtön jelentkeznek az ellenzékieskedést letörő rendszabályok. Az 1934 június 30-iki Szent Bertalan-éj az ellenzék letörését célozta. 1937-ben betiltják az iparosegyesülete-